

De voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
19 april 2001	VO/TAB/2001/17715		14 mei 2001
Onderwerp		Doorkiesnummer	
vragen van de leden Kortram en Dijksma			

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van de leden Kortram en Dijksma van uw Kamer inzake het onderzoek van het Katholiek Pedagogisch Centrum (de KPC-groep) over agressie in het voortgezet onderwijs.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2000109590.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Kortram en Dijkma van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ingezonden d.d. 19 april 2001, kenmerk 20000109590).

1. Ja.

2. Het is zondermeer ongewenst dat docenten geconfronteerd worden met een zodanige mate van agressie dat hun welbevinden eronder lijdt. Het rapport constateert dat het welbevinden van een derde van de ondervraagde docenten in beperkte dan wel in hoge mate daar onder lijdt. Tegelijkertijd geeft het rapport aan dat bijna niemand zegt machteloos te staan tegenover de agressie waarmee ze te maken krijgen. Dat is een belangrijk gegeven, omdat leerkrachten in staat moeten zijn een veilig pedagogisch klimaat in de school te realiseren. Zo geeft het rapport ook aan dat 92% van de ondervraagden zich zelf in staat acht om te gaan met agressie die anderen bij hen oproepen. Daarnaast denken de meeste docenten dat ze in staat zijn agressief gedrag van leerlingen in goede banen te leiden (90%), terwijl minder docenten denken dat te kunnen bij agressief gedrag van ouders (81%). Tevens geeft een grote meerderheid aan dat ze door het scheppen van een goed klassenklimaat agressief gedrag kunnen voorkomen (96%) en dat ze door hun eigen optreden kunnen voorkomen dat in hun klas agressie optreedt (90%).

Docenten verdienen goede ondersteuning bij de opdracht een veilig pedagogisch klimaat te realiseren. Het gaat daarbij om ondersteuning in methodische zin, door beschikbaarheid van goed (voorlichtings)materiaal, van meetinstrumenten en van protocollen, e.d. Daarvoor is het Transferpunt jongeren, school en veiligheid van groot belang, dat is ondergebracht bij het APS.

Daarnaast is ondersteuning vanuit de eigen schoolorganisaties van docenten van groot belang, hetgeen eisen stelt aan het pedagogisch beleid in de school, maar ook aan het personeelsbeleid, waar het gaat om ondersteuning (scholing en begeleiding), maar ook arbeidsomstandigheden, medezeggenschap en klachtbehandeling.

3. Het gegeven dat collega's elkaar onderling (verbaal) agressief benaderen is ernstig. Uit het onderzoek blijkt, dat leerkrachten voor het grootste deel (92%) in staat zijn om met agressie om te gaan. Niettemin zijn er waarborgen nodig, om problemen in goede banen te kunnen leiden. Die waarborgen moeten met name op schoolniveau worden aangebracht. Daartoe is de opdracht en de verantwoordelijkheid bij schoolbesturen gelegd om te zorgen

voor een veilig schoolklimaat. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het regelen van arbeidsomstandigheden, medezeggenschap en het instellen van een klachtencommissie. Deze verplichtingen geven een goede basis voor een verantwoord personeelsbeleid waarbij er voldoende mogelijkheden zijn om (verbaal) agressief gedrag te voorkomen en zondig te bestrijden.

Desgewenst kunnen bevoegde gezagsorganen die van mening zijn dat er verbeteringen nodig zijn in individuele onderwijssituaties een beroep doen op deskundige instellingen of de eigen besturenorganisaties.

Het onderzoek door de KPC-groep, dat uitgevoerd is ter voorbereiding op een door de KPC-groep georganiseerd congres op 21 maart jl. "De kracht van agressie", diende er tevens toe om docenten meer bewust te maken van het feit dat het bevoegd gezag van een school aanspreekbaar is op een effectief en verantwoord personeelsbeleid.

- 4/5 Het onderzoek trekt de conclusie dat het op scholen ontbreekt aan structurele aandacht voor agressie. In het onderzoek van het ITS over de veilige school, dat op 27 maart 2001 (kenmerk VO/TAB/2001/12989) aan uw Kamer is gestuurd is aangegeven dat structurele aandacht voor veiligheid opgenomen moet zijn in de pedagogisch didactische kernstructuur. Een veilig en uitdagend schoolklimaat waarin leerlingen zich serieus genomen en ondersteund voelen is immers van essentieel belang. Uit het in de vragen aangehaalde onderzoek blijkt dat het schoolklimaat verbetering behoeft en dat blijvende inspanningen nodig zijn om een goed en veilig schoolklimaat tot stand te brengen. De inspanningen van het transferpunt jongeren, school en veiligheid dienen daarom gericht te blijven op ondersteuning bij het tot stand brengen van structurele aandacht voor veiligheid in de scholen. De inspectie ziet voorts toe op de wijze waarop scholen aandacht besteden aan een veilig schoolklimaat. Overigens is het verband tussen voortijdig schoolverlaten in het VBO en het gegeven dat 63% van de docenten zich agressief bejegend voelt door leerlingen in de onderzoeken niet specifiek te leggen. Het is dus niet mogelijk het één uit het ander te verklaren.
6. Het beschikbaar hebben van een draaiboek voor gevallen van ernstig geweld alsmede ernstige incidenten acht ik een goede zaak. In het kader van de campagne de Veilige School is een calamiteitenwijzer ontwikkeld. Deze calamiteitenwijzer is voor elke school beschikbaar. Daar zijn alle scholen uitvoering over geïnformeerd. De calamiteitenwijzer omvat uitgebreide instructies hoe om te gaan met ernstige vormen

van geweld. Mede aan de hand van dit instrumentarium kan elk bevoegd gezag een op de schoolsituatie toegesneden draaiboek tot zijn beschikking krijgen. Zonodig kan het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum (APS) hierbij ondersteuning bieden.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)